

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:	Vidéken postai székűld:
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

As „Aradi Nyomdatársaság”, főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr | Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 . | Nyilttér sora . . . 15 .

Szerkesztőség:

Az arad-aranádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A közérzet megrontói.

Arad, február 1.

Valakit mézes-mázos szavakkal behálózni, azután a csábítás és rábeszélés hatalmával erkölcsi lényéből kivetkőztetni, s úgy saját céljainak szolgálatára alkalmassá tenni: sulyos bűn és erkölcsi kihágás, de azért gyakran találkozunk vele, mert bár nagy tehetséget, kitartást, sok türelmet és fáradságot igényel, mégis meg lehetős biztossággal célhoz vezet.

Szegény magyar nemzetem! Négyszáz évig küzdöttél kettős arczellel Kelet és Nyugat ellen egyszerre; amonnan a Kelet-római birodalom örököse, a mohamedanizmus rablánczával, eminnen a Nyugat-római birodalomé a papizmus lelki kényszerével akarták testedet, lelkedet bilincsekbe verni, s te a 400 éves emésztő harcok után mint a s z a b a d s á g föl-kent bajnoka léptél be ujult erővel a civilizált népek családjába. Nem a tudományok művelése, nem az ipar és kereskedelem, nem a gazdagság, még nem is a testi vagy lelki tulajdonságok emelnek ki a többiek közül, hanem a rajongás a szabadságért, mely egybe van forrva multtaddal, jeleneddal, s melyet egyszerre kell érteni, említeni neveddel. És most, midőn annak a szabadságnak, melyet annyi szá-zadon át, annyi vér és verejték árán magadnak és hazád testvéreinek megöriztél, most akadnak kebeledben saját fiaid között osztályok, érdekszövetkezetek, kik az isten, a vallás, a béke, a rend, a nyugalom nevében, tulajdonképpen pedig saját önös anyagi és hatalmi érdekekben visszaríasztani, megakadályozni akarnak abban, hogy a civilizált jogállam attribútumaival kiépítsed alkotmányodat!

Csalódik Apponyi és a pártja, ha azt hiszi, hogy a história komoly nemtője észrevétlen hagyja kárhuzatos munkájukat s örök szegényekre oda nem jegyzi a történelem legsötétebb lapjára, hogy akkor, midőn egy kormány a korona beleegyezését kinyerve vállalkozott a lelkiismeret-szabadság legfőbb biztosítékainak zárkóvát beilleszteni intézményeinkbe, midőn ezen kormányt a nép örömradiállal fogadta, hogy ők ugyanakkor a szolgálataukba szegődött sajtó által kicsinyhitűséget hirdettek, a szabadságnak lelkesedéstől túlaradó kelyhébe ürmöt öntöttek, vészjelző huhogásaikkal kivették a jóhiszemű tömeg szívét, akcióra bátorították a lelkiismeret szabadságának lesben álló ellenségeit, s felidéztek a felekezetség sötét szellemét.

Olyannyira megrontották a közérzetet, hogy ma már meg van adva a feltétele, lehetősége annak, hogy a megtévesztett tömeg élén egy reakzionárius, klerikális fakció szervezkedjék, mely a szabadelvű reformok ellen a törvényhozásban és azon kívül sikeres harcot kerdhessen.

Azonban az Apponyi-párti sajtó nem állapodott meg a közérzet megrontásában kifejtett ezen kárhuzatos működésében; most egy újabb merényletre vete-medett, melyet az alkotmányos elvek iránti fogalomzavar terjesztésére eszelt ki.

Lapunk tegnapi számában hívtuk fel olvasóink figyelmét a habarékpárti sajtó ama tendenciózus hiresztelésére, mely szerint a jelenlegi szabadelvű miniszterium napjai meg vannak számlálva, mert a király elbocsájtja őket, s Széll Kálmánt, vagy más kedveltebb hívet fogja a kormány alakításával megbízni.

Tehát odáig jutottunk, miszerint az alkotmányos jogok védelmében tetszelgő organumok egész komolysággal hiresztelik, hogy a korona elbocsájt egy minden ízében beváló óriási parlamenti többséggel rendelkező kormányt csak azért, mert neki úgy tetszik. Mily képtelen föltevés egy bölcs uralkodóról, hogy birodalmának azon államában, hol szilárd alkotmányos rend uralkodik, személyes indokokból a válságok beláthatatlan sorát idézze fel ugyanakkor, midőn a testvér-államban minden befolyását felhasználja arra, hogy az ottani bomlásnak induló viszonyokat orvosolja! milyen illoyalítás azt tenni föl Európa legalkotmányosabb érzésű fejedelméről, hogy ő a felelős parlamentarizmus kormányzat törvényesen fennálló rendjét ily önkényesen akarja felforgatni!

És ha kérdjük, mi indítja ama sajtót a közvélemény korrumpálásának, a fogalomzavar szándékos terjesztésének e kárhuzatos munkájára? egyszerűen csak azt válaszolhatjuk rá, hogy semmi egyéb, mint a közrend és közszabadság tennálló intézményei és garanciái iránti bizalmatlanság felköltésének és terjesztésének célzata, mert az általa szolgáló párt elvakult hatalomvágya azt a hiu reményt kápráztatja előtte, hogy a beállandó anarchiában a király és nép bizalma végül is Apponyira és pártjára fog appellálni, s a megbomlott rend helyreállítását arra bízni. Megengedjük, hogy igen nagy é r t é k e lehet Apponyiekra nézve a kormányra-jutásnak, de kérdjük, nem találják-e ők maguk is egy kissé magasnak az á r t, melyhe céljuk elérése kerül: a m a g y a r k ö z é r z ü l e t t e l j e s m e g r o m l á s á t.

T A R C Z A

— Február 2. —

Gyerek-asszony.

— Irta: Adorján Ármis. —

Hat héttel ezelőtt, menyasszonysága örökké emlékeztető, boldog idejében, mikor a vőlegénye megfogta a kis puha kezét és bele-nézett nevető kék szeméibe: ott látta a leány-szemek bűvös menyországnak káprázatos ragyogásban, csodás mélységében a j ö v ő t.

A leány-szemek sejtelmes, biztató csillogásából kisugárzott az — a s s z o n y.

És most, mikor immár négy teljes hete fürdik a csókok özönében és olyan nehezen tud kiszabadulni az ölelő karok közül; mikor mosolygó arczoval, de komolyságot mutatva, ahogy egy a s s z o n y n a k illik, végig megy az utcán: a nagy, sokat mondó szemekből, a fűrgé járásból — és abból, amit mindjárt elmondok — kiderül, hogy ez az isten és ember előtt, kenetteljes beszéddel, nagy közönség jelenlétében, fehér ruhában asszony-ná előléptetett édes kis teremtes ma is — g y e r e k.

Egyszerű, ennivaló, ártatlan gyerek . . .

Az üzletből sietett haza. Közel volt már délhez. Igyekezni kellett, hogy idejekorán elkészüljön az ebéd. Mikorára a kis ura hazajön: betálatlasson.

Fűrgé léptekkel halad s már majd a célnál volt. Még csak egy szűk utozácska és otthon van.

Ahogy épen a déli éstrand nehéz problémáján törí fejecskejét: hirtelen mosoly lebben el ajaka felett. Es nevet a szeme, az ajka, a két piros orczája, meg a két rózsásra fázott füle is.

Nevet az egész kis menyecske.

S mit gondolnak miért?

Talán meglátott v a l a k i t? Titkos udvarlót, kedvenc ismerőt?

Ugyan, ugyan; hogy tételezhetnek fel ilyet egy n é g y hetes asszonykáról?

A m i t, tehát nem akit, meglátott, nem volt egyéb, mint egy tíz lépés hosszú, egy lépés széles, pompás, sima — i s z a n k ó.

Olyan kis fényesség az utozán közepén, amilyen a gyerekek órákig el szoktak iszangálni.

Ezt látta meg az ebédfőzésre siető menyecske és fiatal lelkében, mely telisteli volt a boldog szerelem aranyos meglepedettségével, egyszerre fölujult a csak nemrég mult, de bizony hamar elfeledt gyermek-mulatságok egész sorozata.

Milyen rég is nem csuszkált már? Hogy elfelejtkezett róla.

Pedig nagyon szereti ezt a kedves szórakozást. Talán a legjobban minden között, amiket a z e l ő t t szeretett.

— Persze, ismerte be magában gyöngéd pirral az arozan — mostanában mással volt elfoglalva. Eszébe sem jutott.

Hogyan is juthatott volna?

De most itt a jó alkalom. Előtte a fényes tetszetős jég, szinte kínálja önmagát. Szinte hívja, csalogatja, szemrehányóan, de egyuttal kibékítően, lágyan.

Körülnéz. Az utozácskán senki sincs. És a menyecske nekifut az iszankónak. Nagyszerűen ki is viszi végig. Csak épen úgy, mint azelőtt. Nem felejtette el.

Milyen pompás volt! — Mégegyszer!

Es ismétli az iszankodást. Az arcza ég; egész valóját öröm fogja el. Boldognak érzi magát, mint azelőtt, mikor órák hosszai ott maradt a jégen s egyutt csuszkálhatott a többi gyermekekkel.

Most . . . nem lehet. Nem szabad. N e m i l l i k.

Mit mondanának hozzá, ha meglátnák?

Egy asszony, aki csuszkál?

Még tán a kis ura sem venné jónéven tőle. De miért? Hiszen a csuszkálás ártatlan multság. Ő nem kívánczik a jégpályára, a

